

TEKUĆA ONOMASTIČKA BIBLIOGRAFIJA (2006. – 2007.)

BIBLIOGRAFIJE, OBLJETNICE I NEKROLOZI, IZVJEŠTAJI
BIBLIOGRAPHIES, OBITUARIES, REPORTS, ORGANISATION

Furlan, Metka: Jezikoslovna bibliografija Pavleta Merkuja, Ob osemdesetletnici [Linguistic bibliography of Pavle Merku, Eightieth anniversary]. *Jezikoslovni zapiski, Merkujev zbornik*, 13, 1–2, Ljubljana, 2007, 13–22.

Kovačec, August: U spomen akademiku Vojmiru Vinji (Dubrovnik, 12. XI. 1921. – Zagreb, 15. VI. 2007.) [In memoriam: Vojmir Vinja (Dubrovnik November 12th 1921 – Zagreb June 15th 2007)]. *Folia onomastica Croatica*, 16, Zagreb, 2007, 1–8.

Muhek, Martin: Tekuća onomastička bibliografija (2005) [Current onomastic bibliography (2005)]. *Folia onomastica Croatica*, 15, Zagreb, 2006, 271–302.

Nováková, Marie; Papcunová, Jana; Nejedlá, Alena: Miloslavě Knappové k narozeninám – bibliografie prací Miloslavy Knappové za léta 1962–2006 [Bibliography of Miloslava Knappová from the Years 1961–2006]. *Acta onomastica*, XLVII, Prag, 2006, 18–36.

Paščenko, Jevgenij: Vladimir Nikolaevič Toporov (1928.–2005.). *Folia onomastica Croatica*, 15, Zagreb, 2006, 263–269.

Bibliografija rada akademika Petra Šimunovića [Bibliography of academician Petar Šimunović]. *Brački zbornik*, 22, Supetar – Split, 2007, 21–60. Cjelokupna bibliografija akademika Petra Šimunovića koja obuhvaća knjige, znanstvene te stručne radove objavljene u razdoblju od 1963. do 2007. godine.

Vajs Vinja, Nada: Bibliografija rada Vojmira Vinje [Bibliography of Vojmir Vinja's works]. *Folia onomastica Croatica*, 16, Zagreb, 2007, 9–21.

Cjelokupna bibliografija akademika Vojmira Vinje koja obuhvaća knjige, znanstvene te stručne radove objavljene u razdoblju od 1950. do 2007. godine.

METODOLOGIJA, TERMINOLOGIJA, OPĆEONOMASTIČKI PROBLEMI METHODOLOGY, TERMINOLOGY, GENERAL ONOMASTICS

Brozović Rončević, Dunja: Europe in the context of names: teaching onomastics in Croatia [Europa u kontekstu imena: nastava onomastike u Hrvatskoj]. *Onoma*, 39, Leuven, 2004, 77–90.

U radu se daje pregled trenutačnoga stanja onomastičkih studija u Hrvatskoj. Cilj je povećati svijest studenata o „svijetu imena“ u promjenjivim europskim okolnostima i ospособити ih za samostalno onomastičko istraživanje.

Bušs, Ojars: Some semantic aspects of onymization [Neki semantički aspekti onimizacije]. *Folia onomastica Croatica*, 16, Zagreb, 2007, 33–39.

Caffarelli, Enzo: On the choice and use of onomastic sources in teaching as a method for an interdisciplinary approach [O izboru i upotrebi onomastičkih izvora kao metodi interdisciplinarnoga pristupa u nastavi]. *Onoma*, 39, Leuven, 2004, 61–76.

Članak prikazuje prednosti, za studente, u prikupljanju i analiziranju nove građe u tri relevantna područja: terenskom, arhivskom i internetskom istraživanju.

Caffarelli, Enzo: Od vlastního jména přes jméno obecné ke jménu vlastnímu: případ „paparazzi“ [From proper name through common noun to proper name: the case of „Paparazzi“]. *Acta onomastica*, XLVII, Prag, 2006, 135–139.

Autor se bavi prijelazom vlastitih imena u kategoriju općih imenica. Te je procese ilustrirao primjerom *Paparazzi*, što je izvorno bilo vlastito ime koje je postalo opća imenica, a danas se često pojavljuje kao vlastito ime restauracija i različitih tvrtki.

Harvalík, Milan: Nářeční a standardizované formy vlastních jmen v současně české komunikaci [Dialectal and standardized forms of proper names in contemporary Czech communication]. *Folia onomastica Croatica*, 16, Zagreb, 2007, 125–131.

Helleland, Botolv: Name research and teaching: some introductory approaches [Istraživanje i nastava imena: neki uvodni pristupi]. *Onoma*, 39, Leuven, 2004, 7–18.

Kadmon, Naftali: Teaching toponymy at university level: geographical names, maps and GIS [Nastava toponimije na sveučilišnoj razini: geografska imena, karte i GIS]. *Onoma*, 39, Leuven, 2004, 275–287.

Predstavlja se jednogodišnji tečaj toponimije na *Hebrew University of Jerusalem*.

Krško, Jaromír: Motivický vzet'ah antroponymum – ojkonymum – hydronymum. *Смудії з ономастики та етимології*, 2007, Київ, 2007, 150–157.

Матвеев, Александр Константинович: Ономастика и ономатология: терминологический этюд [Onomastics and onomatology: the terminological study]. *Вопросы ономастики*, 2, Екатеринбург, 2005, 5–10.

Kritizira se suvremena ruska onomastička terminologija i predlaže se izbjegavanje terminološke zbrke uporabom termina *onomastika* u značenju ‘ukupnost vlastitih imena’ i *onomatologija* u značenju ‘znanost o vlastitim imenima’.

Matasović, Ranko: Zbirne imenice na -*ъје* u slavenskim jezicima [Collectives in -*ъје* in Slavic]. *Suvremena lingvistika*, 59–60 (2005), 1–2, Zagreb, 35–38.

U ovom se članku pobija rašireno mišljenje prema kojemu je slavenski sufiks za tvorbu zbirnih imenica -*ъје* postao od navodnoga praindeuropskoga sufiksa *-iyo-. Tvrdi se da je slavensko -*ъје* pravilno postalo od indoeuropskoga formanta za tvorbu zbirnih imenica *-ey-/i-, što ga je otkrio N. Oettinger (1995, 1999). Osim u grčkome i hetitskome, taj je sufiks u svojoj izvornoj funkciji sačuvan u slavenskome. Štoviše, čini se da je praslavenski bio jedini indoeuropski jezik u kojem je taj sufiks ostao barem djelomice produktivnim.

Ormelinc, Ferjan: Teaching toponymy through the web [Nastava toponomastike preko interneta]. *Onoma*, 39, Leuven, 2004, 265–274.

Članak opisuje moguće oblike toponomastičkoga poučavanja i objašnjava zašto neki od njih nisu izvedivi za manje zemlje te prikazuje internetsko poučavanje kao moguću alternativu.

Stani-Fertl, Roman: Geographieunterricht – unbewusst verwendete geographische Namen als didaktisches Instrument [Nastava geografije: nesvesna upotreba zemljopisnih imena kao didaktičkih instrumenata]. *Onoma*, 39, Leuven, 2004, 161–172.

Van Langendonck, Willy: A Pragmatic-semantic-syntactic analysis of names [Pragmatičko-semantičko-sintaktička analiza imena]. *Acta onomastica*, XLVIII, Prag, 2007, 165–175.

Vodanović, Barbara: Imenovanje [Naming]. *Folia onomastica Croatica*, 15, Zagreb, 2006, 217–240.

Autorica se bavi pitanjem definicije pojmove *опća imenica* i *vlastito ime*, i to na osnovi normativno-gramatičkih, općelingvističkih i filozofsko-logičkih postavki.

Windt, Benedicta: An overview of literary onomastics in the context of literary theory [Osvrt na književnu onomastiku u kontekstu književne teorije]. *Onoma*, 40, Leuven, 2005, 43–63.

Autor se zauzima za veću povezanost s književnim teorijama kako bi se stvorili čvršći teoretski temelji za književnu onomastiku.

ANTROPONIMIJA / ANTHROPONYMY

Bjelanović, Živko: Hipokoristik kao oznaka za tvorbeni način i kao oznaka za vrstu značenja [Vezzeggiativo come segno di denotazione del modo formativo come segno della specie significato]. *Folia onomastica Croatica*, 15, Zagreb, 2006, 1–14.

Autor smatra da termin hipokoristik nije jednoznačan. Pod hipokorističnom tvorbom najčešće se podrazumijeva način kojim od neke osnovnice nastaje tvorenica dvosložne postave s odgovarajućim nastavkom (-o, -e, -a) i karakterističnim naglaskom (tipa *Ívo, médo*). Kako ovom tvorbenom načinu pripadaju i tvorenice tipa *góľo, kľájо*, s očito nehipokorističnim značenjem, autor smatara da način tvorbe tvorenice tipa *Ívo, góľo* treba označiti jednim, a vrsta njihova značenja drugim terminom.

Bjelanović, Živko. *Onomastičke teme* [Onomastics topics]. Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2007.

Bjelanovićevi radovi objavljeni u knjizi *Onomastičke teme* velik su doprinos hrvatskoj toponomastici i antroponomastici te leksikografiji i tvorbi riječi. U nekim od njih donosi podatke o dosad neistraženim krajevima, u drugima korigira i proširuje jezikoslovne spoznaje o vrijednostima nekih sufiksa (npr. sufiksa *-anin* u tvorbi etnika, sufiksa *-uša* u tvorbi antroponima, o tvorbenom tipu *ò/ela* i tipu *ò/elja*), donosi nove spoznaje o tvorbenoj i značenjskoj strukturi hipokoristika, daje doprinos raspravi o toponimima na *-ani/-ane* i na *-ovci/-evci* te onomastičkim teoretskim pitanjima afirmirajući pojmove „fonološke varijacije“ i „varijante u antroponomiji“.

Brozović Rončević, Dunja; Čilaš Šimpraga, Ankica: Tipovi vezanosti imena blizanaca [Types of relatedness of names for twins]. *Folia onomastica Croatica*, 15, Zagreb, 2006, 15–37.

U članku se obrađuju različiti tipovi imena blizanaca i analiziraju se različiti tipovi njihove međusobne vezanosti. Navode se slični tipovi vezanih imena blizanaca u srodnim slavenskim, ali i drugim europskim jezicima. Rad se temelji na korpusu blizanačkih imena s područja Grada Zagreba u razdoblju od 1980. do 2006. godine, ali se navode i specifičnosti blizanačkih imena iz drugih krajeva Hrvatske.

Cieślikowa, Aleksandra; Malec, Maria: Nadawanie imion «literackich» w Polsce [Assigning literary names in Poland]. *Jezikoslovni zapiski, Merkujev zbornik*, 13, 1–2, Ljubljana, 2007, 95–102.

Razmatra se davanje “literarnih” imena u Poljskoj. Razlikuje se književnost nabožnog karaktera (Biblijia, obredni tekstovi, životopisi svetaca), kao izvor kršćanskih imena, od književnosti svjetovnog karaktera i s njom povezanom literarnom motivacijom imena. Na kraju se definira pojam “literarno ime”.

Čilaš Šimpraga, Ankica: Obiteljski nadimci u Promini [Family nicknames in Promina]. *Folia onomastica Croatica*, 15, Zagreb, 2006, 39–69.

U radu se proučavaju obiteljski nadimci u Promini. Proučava se njihovo mjesto u neslužbenoj imenskoj formuli te se donosi njihova semantičko-motivacijska i struktorna analiza.

Čilaš Šimpraga, Ankica: Razvoj prezimenskog sustava na Miljevcima [Development of the family names classification in Miljevci]. *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovje*, 33, Zagreb, 2007, 41–65.

Prikazuje se razvoj miljevačkoga prezimenskoga sustava od prvih prezimena zabilježenih u matičnim knjigama potkraj 17. stoljeća do prezimena koja se javljaju tek potkraj 19. stoljeća. Analiziraju se motivacijsko-struktorna svojstva današnjih miljevačkih prezimena i njihovo jezično podrijetlo.

Frančić, Andela: Što je osobno ime? [What is personal name?]. *Folia onomastica Croatica*, 15, Zagreb, 2006, 71–80.

U radu se izabranim primjerima iz literature oprimjeruje različito poimanje naziva *osobno ime*. Autorica nudi vlastitu definiciju *osobnog imena* kojom se ono jasno razgraničava od ostalih osnovnih antroponijskih kategorija i donosi kratak pregled uporabe termina (*osobno*) *ime* kroz različite funkcionalne stilove hrvatskoga standardnog jezika.

Frančić, Andela: Granice među antroponijskim kategorijama [Boundaries between anthroponymic categories]. *Folia onomastica Croatica*, 16, Zagreb, 2007, 103–113.

Autorica ističe nepostojanje čvrstih granica između antroponima i apelativa te među onimijskim kategorijama. Analizira primjere transantroponimizacije i upozorava na homonimiju u antroponimiji.

Frančić, Andela: Prezimena u *Kinchu oszebuinome szlavnoga orszaga horvatczkoga* Petra Berkea [Family names in *Kinch oszebuini szlavnoga Orszaga Horvatczkoga* by Petar Berke]. *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovje*, 33, Zagreb, 2007, 67–89.

Analizira se onimija u *Kinchu oszebuinome* i prikazuju se tipovi identificacijskih formula dio kojih su prezimena, ilustrira se posredan način imenovanja pojedinca te se promatra pojavnost prezimena iz *Kinchu oszebuinog* u *Leksiku prezimena*.

Gerritzen, Doreen: Naming children in a globalizing world [Imenovanje djece u globaliziranome svijetu]. *Acta onomastica*, XLVII, Prag, 2006, 177–184.

Autorica se bavi vanjskim čimbenicima koji utječu na izbor imena djece te se pozornost posvećuje ulozi medija, osobito televizije i interneta. Utvrđuje se da su u mnogim zapadnim zemljama u modi „međunarodna imena“.

Grafovac-Pražić, Vesna; Vrcić-Mataija, Sanja: Pogled u Gospičko imenoslovlje [Glance into the Gospic list of names]. *Senjski zbornik*, 32, Senj, 2005, 1, 469–481.

U radu se analiziraju imena triju generacija djece upisane u prvi razred gospičke osnovne škole u rasponu od 25 godina. Ukazuje se na modele odabira imena, njihovu raznolikost, podrijetlo, tvorbu i povijesnu uvjetovanost.

Juran, Kristijan: Antroponimija šibenskoga distrikta u XV. st.: izvori i metode [Anthroponomy of Šibenik district in the 15th century – sources and methods]. *Folia onomastica Croatica*, 16, Zagreb, 2007, 133–140.

U radu se iznose neki metodološki problemi u proučavanju povijesne antroponimije i modeli izradbe optimalne baze podataka za sistematizaciju antroponimijske grade iz kasnosrednjovjekovnih spisa šibenskih bilježnika.

Keber, Janez: Pavle je Pavel, a ni bil Savel, tudi ni Peter in Pavel ne Peter ali Pavel ne Pavliha [Pavle is Pavel, but he was not Savel, and also not Peter in Pavel not Peter or Pavel not pavliha]. *Žezikoslovni zapiski, Merkujev zbornik*, 13, 1–2, Ljubljana, 2007, 203–215.

U radu se analiziraju riječi te frazemi s imenom Pavel kao sastavnicom.

Mandić, Živko: Iz antroponimije i toponimije dalmatinskih Hrvata na sjeveru Madžarske [The anthroponymy and toponymy of the Dalmatian Croats in Northern Hungary]. *Folia onomastica Croatica*, 15, Zagreb, 2006, 133–171.

U radu autor daje kratak osvrt na povijest i govor hrvatske (dalmatinske) zajednice u sjevernom dijelu Madžarske, u gradu Senandriji (Szentendre). Na temelju bogate arhivske grade i kazivanja mještana obrađuje: osobna imena, prezimena, osobne i obiteljske nadimke te mikrotoponime.

Manin, Mario: Osobna imena i nadimci na Bujštini i Poreštini u prvoj polovini 19. stoljeća [Personal names and nicknames in the regions of Buje and Poreč during the first half of the nineteenth century]. *Croatica Christiana Periodica*, LVIII, Zagreb, 2007, 153–166.

Autor analizira osobna imena i nadimke služeći se materijalima iz katastarskih operata katastra Franje I., koji potječe iz prve polovice 19. stoljeća. Sva proučena osobna imena kršćanskog su podrijetla, a proučen je i utjecaj štovanja mjesnih svetaca, te zaštitnika župa na onomastičku sliku zapadne Istre. Autor je proučio i strukturu nadimaka ovoga područja u 19. stoljeću.

Novak, France: Trubarjev Philopatridus Illyricus [Primož Trubar's Philopatridus Illyricus]. *Žezikoslovni zapiski, Merkujev zbornik*, 13, 1–2, Ljubljana, 2007, 297–302.

Autor kritički obrađuje slovenski prijevod Trubarjeva pseudonima Philopatridus Illyricus.

Pastyřík, Svatopluk: Hypokoristika jako osobitý druh antroponym [Hypocoristics as a specific kind of anthroponyms]. *Acta onomastica*, XLVII, Praga, 2006, 392–396.

Autor se usredotočuje na specifične značajke hipokoristika, uzimajući u obzir ne samo lingvističke nego i sociološke, psihološke i druge relevantne činjenice.

Петрович Шульгач, Віктор: **Bълва*, **Bълванъ* та ін (фрагмент праслов'янського антропонімного фонду) [**Bълва*, **Bълванъ* and the rest (A fragment of the Old-Slavonic anthroponymical fund)]. *Језикословни записки, Merkujev zbornik*, 13, 1–2, Ljubljana, 2007, 471–480.

U članku se rekonstruira fragment praslavenskoga antroponimijskoga fonda (izvedenice s osnovom **Bълв-*.

Selimski, Ludwig: Osobno ime *Venceslav* i njegove varijante u bugarskoj antroponomiji [The name *Venceslav* and its variants in Bulgarian anthroponomy]. *Језикословни записки, Merkujev zbornik*, 13, 1–2, Ljubljana, 2007, 335–343.

Analizira se ime *Venceslav* kao zamjena talijanskoga *Venceslao* i ime *Venceslav* koje potječe iz latinskoga *Venceslaus*. To je latinizirani oblik zapadnoslavenskoga (moravskočeškoga) *Vęceslawъ*. Prvi je dio imena iz praslavenskoga **vętje-* ‘više’. Analizirane su i druge bugarske varijante toga imena.

Stefanini, Ruggiero: The names of Popes. Cultural, rhetorical and etymological reasons shaping a peculiar onomastic tradition [Imena papa. Kulturni, retorički i etimološki razlozi oblikovanja osobite onomastičke tradicije]. *Proceedings of the 21st International Congress of Onomastic Sciences*, 3, Uppsala, 2007, 398–408.

Суперанская, Александра В.: Непрямая номинация в антропонимии [Neizravna nominacija u antroponomiji]. *Acta onomastica*, XLVII, Prag, 2006, 433–443.

Pojam *neizravne nominacije* odnosi se na osobna imena koja su izvedena od imena drugih osoba, npr. Mikhailova kći zove se *Mikhailovna*. Autorica daje klasifikaciju antroponima nastalih neizravnom nominacijom i detaljnu analizu svakog tipa imena.

Vidović, Domagoj: Dobrangska prezimena i nadimci [Surnames and nicknames in Dobranje]. *Folia onomastica Croatica*, 15, Zagreb, 2006, 191–216.

Obrađuju se prezimena i nadimci sela Dobranje na temelju dostupne literature, arhivske grade i terenskoga istraživanja. Obrađene su jezične osobine mjesnoga govora koje su relevantne s povjesnojezičnoga i dijalektološkog stajališta, utvrđuju se antroponimijski motivacijski i tvorbeni obrasci. Obrađuju se dobrangska prezimena: *Arnaut, Baćilo, Bájo, Bòkan, Bòšković, Bóžić (Bóškić), Bùlum, Dòdig, Domàzet, Ilíć, Ivánković, Kitín, Kljúče, Kùčajlo, Mâjčica, Mâslák, Mèdär, Médić, Nikòlètić, Nováković, Òbradović, Parònos, Pòpović, Previšić, Rôdin, Spřicí, Sřsén, Stipùrina/Šćepùrina, Šćépić, Verája, Vlašić*.

Vidović, Domagoj: Prilog proučavanju odraza svetačkog imena *Juraj* u hrvatskoj antroponomiji [A contribution to the study of the reflection of the saint's name *Juraj* in Croatian anthroponomy]. *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovje*, 33, Zagreb, 2007, 431–477.

Donose se i tumače mnogobrojni raznoliki odrazi svetačkog imena Juraj u hrvatskoj antronimiji s osobitim naglaskom na područje Zažabljia i Popova.

Vrcić-Mataija, Sanja; Grahovac-Pražić, Vesna: Osobitosti ličkih nadimaka [Some characteristics of nicknames in Lika]. *Folia onomastica Croatica*, 15, Zagreb, 2006, 241–252.

U radu se analiziraju osobitosti onomastičke kategorije nadimaka u Lici zabilježenih na području Gospica i njegove okolice.

Vuković, Siniša: Antronimija Vrisnika [Anthroponymy of Vrisnik]. *Čakavsko rječ*, XXXIV (2006), 1–2, Split, 203–221.

Obrađuju se osobni i obiteljski nadimci u Vrisniku na otoku Hvaru.

TOPONIMIJA / TOPOONYMY

Bergmann, Hubert: Gröfel, Gröbel ‘Steinhaufen’ – Dialektologisches und Namenkundliches rund um einen Slawismus im Bairischen [Gröfel, Gröbel ‘Steinhaufen’ – Dijalektološki i onomastički aspekti slavizma u bavarskome]. *Jezikoslovni zapiski, Merkujev zbornik*, 13, 1–2, Ljubljana, 2007, 43–58.

Razmatra se bavarski slavizam *Gröfel* odnosno *Gröbel* ‘suhozid; hrpa kamenja’ (< slovenski *groblje*) u onomastici istočnoga Tirola i Koroške.

Bijak, Urszula; Czopek-Kopciuch, Barbara: Imiona w nazwach jezior i stawów w Polsce [Imiona jezera i močvara u Poljskoj]. *Jezikoslovni zapiski, Merkujev zbornik*, 13, 1–2, Ljubljana, 2007, 59–68.

U članku se obrađuju imena ribnjaka i jezera u Poljskoj. Analizirana su 283 hidronima u 76 kotara. Samo je dvadeset hidronima potvrđeno u razdoblju od 14. do 19. stoljeća, dok je većina prvi put zabilježena tek u 20. stoljeću.

Bily Inge: Deappellativische Ortsnamen mit dem Bestimmungswort *Graf-*, *Herr-* und *Pape-/Pfaffe-* im Gebiet zwischen Saale und Neiße [Deapelativni toponiimi sa sastavnicom *Graf-* (grof), *Herr-* (gospodin) i *Pape/Pfaffe* (pop) na području između Sale i Nise]. *Jezikoslovni zapiski, Merkujev zbornik*, 13, 1–2, Ljubljana, 2007, 69–82.

U članku se obrađuju deapelativna imena mjesta s determinantama *Graf-*, *Herr-* i *Pape-/Pfaffe-* na njemačko-slovenskom naseljenom području između Sale i Nise.

Brozović Rončević, Dunja: Egzonimi [The exonyms]. *Folia onomastica Croatica*, 16, Zagreb, 2007, 23–32.

U radu se na primjeru hrvatskih egzonima analizira njihova uporaba u kontekstu preporuka i nastojanja ekspertne skupine Ujedinjenih naroda za zemljopisna imena (UNGEGN: United Nations Group of Experts on Geo-graphical Names) da se uporaba egzonima na suvremenim zemljovidima ograniči.

Бучко, Дмитро: Ойконими України на -иця [Ukrainian settlement names in -ycja]. *Језикословни записки, Merkujev zbornik*, 13, 1–2, Ljubljana, 2007, 83–94.

Autor obrađuje ukrajinske ojkonime na -ycja, osobito s obzirom na njihovu tvorbu, strukturu i odnos prema imenima vodnih objekata.

Čače, Slobodan: Ojkonimi s dočetkom -ōna u rimskoj Dalmaciji: nekoliko novih opažanja [Settlement names with suffix -ōna in Roman Dalmatia: some new insights]. *Folia onomastica Croatica*, 16, Zagreb, 2007, 41–71.

Autor analizira antičke toponime s dočetkom -ōna na tlu rimske provincije Dalmacije, osobito na području Liburnije i dijela srednje Dalmacije. Utvrđuje da je većina naselja s imenom iz ove skupine predrimskoga postanja, ali ne i imena dvaju najznačajnijih gradova rimske Dalmacije, Salone i Narone, središta koja se razvijaju tek u kasno helenističko doba.

Čop, Dušan: Imenoslovje in etimologija imen [Onomastics and the etymology of names]. *Језикословни записки, Merkujev zbornik*, 13, 1–2, Ljubljana, 2007, 117–125.

U članku autor pokušava objasniti na što treba paziti kod etimologije imena. Ističe da je osim velikoga broja primjera (čak i iz drugih država), važno poznavanje narječja i mjesta u kojem je prikupljena građa za analizu, a ne smije se zanemariti ni povijest mjesta te povijesni dokumenti.

Faričić, Josip: *Domaća rič* (geografska imena) na starim geografskim i pomorskim kartama [*Domaća rič* (geographic names) in old geographic maps and maritime charts]. *Zadarska smotra*, 1–2, Zadar, 2006, 125–203.

Istaknuti su temeljni problemi povijesnoga razvoja toponima na kartografskim prikazima domaćih i inozemnih kartografa. Objavljeni su rezultati višegodišnjega zasad nedovršenoga istraživanja bogate toponomastičke građe.

Frančić, Andela: Uvid u hrvatsku toponimiju na sjeverozapadnoj medji [An insight into Croatian toponymy on the Northern border]. *Језикословни записки, Merkujev zbornik*, 13, 1–2, Ljubljana, 2007, 147–157.

U radu se prikazuje suvremena međimurska ojkonimija s morfološkog, tvorbenog i semantičkog aspekta. U prikazu i opisu građe autorica se služi ovim ojonomastičkim terminima: ojkonim (ime naselja), astionim (ime grada), komonim (ime sela), ojkonimija (ukupnost ojkonima nekoga područja), ojkonimski (koji se odnosi na ojkonim) ojkonimijski (koji se odnosi na ojkonimiju).

Furlan, Metka: K etimologiji toponima *Mi’rišće* «zaselek v Krajevni skupnosti Hotiza» [On the etymology of the toponym *Mi’rišće*, a settlement in the Hotiza district]. *Језикословни записки, Merkujev zbornik*, 13, 1–2, Ljubljana, 2007, 159–168.

U radu se obrađuje toponim *Mi’rišće*.

Јачева-Улчар, Елка: Ојконимијата во Тиквешкиот регион [Settlement names of the Tikveš region]. *Језиковни записки, Меркујев зборник*, 13, 1–2, Лјубљана, 2007, 179–188.

У раду се обрађује ојкономија Тиквешке регије с творбеног и семантичког аспекта. Пrikазан je i извор ојконима.

Jurić, Ante; Vuletić, Nikola: Toponimija naselja Sv. Filip i Jakov [The toponymy of Sv. Filip i Jakov]. *Folia onomastica Croatica*, 15, Zagreb, 2006, 81–112.

Autori u radu обрађују топонимију Св. Филипа и Јакова, njегова заледа и обалнога простора измеđу Turnja i Biograda, прикупљену теренским истраживањем. Града је систематизирана и анализирана по језичним и семантичким критеријима. Прилоžena су иссрпна казала и топономастичке карте истраженога простора.

Ююкин, М. А.: К этимологии некоторых древнерусских топонимов XIV–XVI вв [About etymology of some old-Russian place-names of the 14th – 16th centuries]. *Folia onomastica Croatica*, 15, Zagreb, 2006, 253–256.

Kapović, Mate: Toponimija sela Prapatnice u Vrgorskoj krajini [Toponymy of the village Prapatnice in Vrgorska krajina]. *Folia onomastica Croatica*, 15, Zagreb, 2006, 113–131.

U radu se opisuje štokavski говор и топонимија села Prapatnice kraj Vrgorca u Dalmatinskoj zagori. Opisani su топоними u samom selu, као i имена obližnjih mesta i oronimâ.

Katičić, Radoslav: Vinjine jadranske etimologije [Adriatic etimologies of Vojmir Vinja]. *Folia onomastica Croatica*, 16, Zagreb, 2007, 141–146.

Autor na primjeru odabranih лексема i топонима *Omišalj* analizira прнос Vojmira Vinje etimološким тумачењима jadranskoga лексика dao dubljem razumijevanju hrvatskoga jezika i kulture.

Klemše, Vlado: Vodna imena na doberdobskem Krasu [Hydronyms in the Doberdo karst area]. *Језиковни записки, Меркујев зборник*, 13, 1–2, Ljubljana, 2007, 217–225.

Обрађују se vodna imena Doberdobskoga, Prelosnoga i Sabeljskoga jezera te Močila, a posebice hidronimi Črepola/Črepolo, P'č, Počka, Rebok, Rošta, Roja i Pivka. Navode se dosadašnje спознaje o analiziranim imenima

Koletnik, Mihaela: Krajevna imena v izbranih naseljih občine Rogašovci [Toponyms of some settlements in the Rogašovci county]. *Razprave II. razreda SAZU*, XX, Ljubljana, 2007, 95–114.

U radu se analiziraju топоними опћине Rogašovci.

Лемцигова, Валянціна: Айкоконімы з основай *-cad-* на ўсходнеславянскім этнамоўным абшары [Toponyms with the base *-sad-* in the

East Slavic ethnolinguistic area]. *Jezikoslovni zapiski, Merkujev zbornik*, 13, 1–2, Ljubljana, 2007, 267–278.

Prikazuje se proces formiranja istočnoslavenskih ojkonima s osnovom *-sad-* i utvrđuje se konkretna semantička motivacija. U obzir se uzimaju i posebnosti socijalno-ekonomskog razvoja pojedinih poviješću oblikovanih područja. Prikazuje se područje njihove rasprostranjenosti, a priložen je i shematski zemljovid.

Malinar, Hrvoje: Je li *kras* hrvatska riječ? [Is *kras* a Croatian word?]. *Jezik*, časopis za kulturu hrvatskoga književnog jezika, 51 (2004) 3, Zagreb, 81–92.

Raspravljujući o potvrđenosti riječi *kras* i *krš* u hrvatskome jeziku, autor zaključuje da je *kras* hrvatska riječ pa joj daje prednost pred riječju *krš*.

Mandić, Živko: Iz antroponimije i toponimije dalmatinskih Hrvata na sjeveru Madžarske [The anthroponyms and toponyms of the Dalmatian Croats in Northern Hungary]. *Folia onomastica Croatica*, 15, Zagreb, 2006, 133–171.

Međerad-Sučević, Krešimir: Usپoredni pregled hrvatskih i mađarskih baranjskih ojkonima [A parallel overview of Croatian and Hungarian names of settlements in Croatian Baranja]. *Folia onomastica Croatica*, 15, Zagreb, 2006, 173–189.

U radu se donosi pregled današnjih ojkonima na području hrvatskog dijela Baranje. Analiziraju se i klasificiraju njihova imena u hrvatskom i mađarskom jeziku. Obraduju se toponimi: Baranjsko Petrovo Selo (Petárda), Batina (Kiskőszeg), Beli Manastir (Pélmönostor), Bilje (Bellye), Bolman (Bolmány), Branjina (Baranyakisfalud), Branjin Vrh (Baranyavár), Čeminac (Laskafalu), Darda (Dárda), Draž (Darázs), Duboševica (Dályok), Gajić (Hercegmárok), Grabovac (Albertfalu), Jagodnjak (Kácsfalu), Jasenovac (Öbölpuszta), Kamenac (Kő), Karanac (Karancs), Karaševo, Kneževi Vinogradi (Hercegszőlős), Kneževi (Főherceglak), Kopačeve (Kopács), Kotlina (Sepse), Kozarac (Keskend), Kozjak (Keskenyerdő), Luč (Lőcs), Lug (Laskó), Majške Mede (Szeglak), Malo Kneževi (Hatvan), Mece (Mecepuszta), Mirkovac (Frigyesföld), Mitrovac (Mitvárpuszta), Novi Bezdan (Újbezdán), Novi Bolman (Újbolmány), Novi Čeminac (Újlaskafalu), Novo Nevesinje (Botond), Petlovac (Baranyaszentistván), Podolje (Nagybodolya), Podravlje (Jenőfalva), Podunavlje (Dunaipuszta), Popovac (Baranyabán), Sokolovac (Katalinpuszta), Sudaraž (Szudaráz), Suza (Csíza), Šebešir, Šećerana (Cukorgyár), Širine (Braidaföld), Šumarna (Benge), Švajcarnica (Órhely), Tikveš (Tököspuszta), Topolje (Izsép), Torjanci (Torjánc), Tvrđavica (Kisdárda), Uglješ (Ölyves), Vardarac (Várdaróc), Zeleno Polje (Szentistvánpuszta), Zlatna Greda (Bokroshátpuszta), Zmajevac (Vörösmart), Zornice.

Merkù, Pavle: Krajevno imenoslovje na slovenskem zahodu [Toponymic nominalization on the Slovenian west]. Založba ZRC, ZRC SAZU, Ljubljana, 2006, 215 str.

Knjiga je izbor važnijih onomastičkih priloga iz opsežna Merkujeva lingvističkoga opusa. Predmet su autorovih onomastičkih interesa Trst i zalede Trsta, kamo pripada i slovenski Kras te Terska dolina. Građa za analizu prikupljena je na terenskim istraživanjima i ekscerpirana iz povjesnih vrela te starih i novih kartografskih zapisa. Objedinjeni rezultati prikazani su u obliku rječnika. Rječnik je koncipiran tako da se u natuknici nalazi imenica iz imena (npr. ime Stára brájda je pod natuknicom Brájda), a iznimke su dvočlana imena u kojima je pridjevski dio izведен iz imena mjesta. Narječne su varijante pod natuknicom koja je u standardnom obliku (npr. Púlje je pod natuknicom Pólje), a ako je riječ o primjerima koji bi govornicima pojedinih narječja bili neprepoznatljivi, uz natuknicu стоји → (npr. *Bídica → Bíca). Uz onime je navedeno sljedeće: kategorija (toponim, mikroponim, hidronim, oronim, speleonim), administrativna pripadnost određenoj općini ili pokrajini, povjesne i kartografske potvrde i etimologija. Na kraju je uz kraticu JK naveden broj spisa iz autorova *Kronološkoga kataloga jezikoslovnih spisov*, u kojem je određeno ime obradeno. Onime koje je autor obradio samo na temelju povjesnih izvora (jer nisu potvrđeni na terenskim istraživanjima ili su zaboravljeni), rekonstruirao je i označio ih zvjezdicom (npr. *Patüéćić), a one, čija bi rekonstrukcija bila riskantna, označio je znakom + (npr. +Beniatschilz).

Milić, Ivica: Etimologija toponima Kukljica [The etymology of the toponym Kukljica]. *Zadarska smotra*, 1–2, Zadar, 2006, 91–94.

Prvi je put ime današnje Kukljice potvrđeno u povjesnim izvorima iz 1106. godine u romanskom obliku Cuculuco (< *cucus* ‘kukavica’ i *lucus* ‘gaj, lug, šumica’). U povjesnom izvoru iz 1289. ime je zabilježeno kao Cuculica, a u izvoru iz 1345. kao Cuclica.

Muljačić, Žarko: O podrijetlu nesonima i ojkonima *Korčula* [The origin of the name *Korčula*]. *Folia onomastica Croatica*, 16, Zagreb, 2007, 165–183.

U radu autor tumači podrijetlo imena otoka i grada *Korčula*. Analizira sve dosadašnje radove o tome imenu te razlaže njegove zabilježene fonetske i morfološke likove. Smatra da latinski lik u genitivu CURZULAE [...] predstavlja fonetsku i morfološku adaptaciju autohtonog lika koji nije dokumentiran, ali se može pretpostaviti kao *Korčora ili *Korčura.

Pohl, Heinz Dieter: Slowenische Namen und Wörter aus Kals in Osttirol [Slovenska imena i riječi u dolini Kals u Istočnomu Tirolu]. *Žejzikoslovni zapiski, Merkujev zbornik*, 13, 1–2, Ljubljana, 2007, 303–320.

U članku se obraduju slovenska imena i nekoje riječi iz Kalsa u Istočnom Tirolu.

Pohl, Heinz Dieter: Die Gössnitz (Gemeinde Heiligenblut, Mölltal, Oberkärnten). Die Namen unter besonderer Berücksichtigung der Flurnamen slowenischen Ursprungs [Gössnitz (općina Heiligenblut, Mölltal, Oberkärnten). Imena s posebnim osvrtom na imena rijeka slovenskoga podrijetla]. *Razprave II. razreda SAZU*, XX, Ljubljana, 2007, 209–218.

U članku se analiziraju stari toponimi i hidronimi alpsko-slavenskoga odnosno «karantanskoga» izvora.

Pronk, Tijmen: The etymology of *Ljubljana – Laibach* [Etimologija toponima Ljubljana – Leibach]. *Folia onomastica Croatica*, 16, Zagreb, 2007, 185–191.

Autor tumači toponim Ljubljana kao zbirnu imenicu nastalu od izvornoga etnonima **Ljubljane*. Prvotni je množinski lokativ toga etnonima glasio **Ljubjahъ*, što zamjenjuje očekivani lik **Ljubjasъ* < **Ljubjan-sb.* Od toga lika redovito nastaje *Laibach* < **Lübach* < **Liüblich* u srednjovisokonjemačkome. Smatra da je toponim najvjerojatnije nastao od slavenske osnove *ljub-* ‘ljubiti, voljeti’.

Puntin, Maurizio: Alcuni casi di paronomasia fra sloveno e friulano nei toponimi del Friuli [Odabrani primjeri paronomazije između slovenskog i furlanskog u furlanskoj toponimiji]. *Jezikoslovni zapiski, Merkujev zbornik*, 13, 1–2, Ljubljana, 2007, 321–334.

Autor analizira 11 primjera paronomazije istočnoga dijela Furlanije, područja u kojem su furlanski i slovenski jezik već stoljećima u kontaktu.

Reindl, Donald F.: Anglicization of Slovene toponyms: structural observations [Anglicizacija slovenskih toponima: strukturalne opaske]. *Razprave II. razreda SAZU*, XX, Ljubljana, 2007, 219–236.

Skračić, Vladimir: Dvije Kurbe i dva Gangarola: otoci u paru [Two Kurbas and two Gangarols: paired islands]. *Folia onomastica Croatica*, 16, Zagreb, 2007, 193–205.

Autor na primjeru kornatske nesonomije analizira dvočlana imena otoka kod kojih se najčešće u imenu bilježi odnos *veliko – malo*. Analizira imena *Kurba* i *Gangaro(l)*, koji odstupaju od tog modela jer su *Kurbe Vele* i *Kurbe Male* udaljeni jedan od drugoga oko 20 milja i nisu ni u kakvu vizualnom odnosu.

Smiljanic, Franjo: Povjesne potvrde za toponime s osnovom *župan* i *didić* na jadranskom otočju [Historical confirmations for the toponyms with the stem *župan* and *didić* on the Adriatic Islands]. *Folia onomastica Croatica*, 16, Zagreb, 2007, 207–233.

Autor na temelju sačuvanoga korpusa imena kojima je osnova *did/ded* i pisanih vrela utvrđuje postojanje zajednice hrvatskih rodova – *didića* na Jadranu.

Станковска, Љубица: Македонско-словенечки топонимиски паралели [Macedonian-Slovene toponymic parallels]. *Jezikoslovni zapiski, Merkujev zbornik*, 13, 1–2, Ljubljana, 2007, 375–388.

U članku se analiziraju zemljopisna imena slovenskoga i makedonskoga jezika motivirana osobnim imenima.

Šimunović, Petar: Kontaktna toponimija na dalmatinskom području [Contact toponymy in the region of Dalmatia]. *Folia onomastica Croatica*, 16, Zagreb, 2007, 235–242.

Autor analizira zemljopisna imena na području Dalmacije u kontekstu kontaktne toponimije, odnosno hrvatsko-romanske jezične simbioze.

Šivic-Dular, Alenka: Slovansko **vbrhъ* in **ob(ъ)-vorxi* kot hidrografski termin [Slavic **vorxi* and **ob(i)-vorxi* as hydrographic term]. *Folia onomastica Croatica*, 16, Zagreb, 2007, 243–256.

U radu se na temelju slovenske onomastične građe raspravlja o hidrografskom značenju što se razvilo u prasl. leksemima **vbrxъ* in **ob(ъ)-vъrxъ* koji se u tome značenju javljaju i u nekim hrvatskim govorima.

Šivic-Dular, Alenka: Psl. **stbgna* v slovenskih govorih [Reflexes of Proto-Slavic **stbgna* in Slovenian dialects]. *Žezikoslovni zapiski, Merkujev zbornik*, 13, 1–2, Ljubljana, 2007, 429–440.

U članku je na temelju dostupnoga gradiva predstavljena naglasna, tvorbena i arealna problematika refleksa psl. leksema **stbgna* u slovenskom jeziku i uspoređena s refleksima u drugim slavenskim jezicima.

Škofic, Jožica: Narečno besedilo kot vir za imenoslovno raziskavo [Dialect texts as a resource for onomastic study]. *Žezikoslovni zapiski, Merkujev zbornik*, 13, 1–2, Ljubljana, 2007, 441–458.

U članku se prikazuje koji se sve podatci mogu dobiti anketnom metodom prilikom jednog posjeta govorniku određenoga narječja koji nije ometan u svojem pripovijedanju. Središnji je dio rada analiza stotinjak gorenjskih mikrotpononima koje autorica donosi u obliku rječničkih natuknica.

Šrámek, Rudolf: Proměny lokálního souboru pomístních jmen [Changes of the local system of minor place-names = Promjene u lokalnom sustavu mikrotpononima]. *Acta onomastica*, XLVII, Prag, 2006, 444–459.

Na primjeru područja Hošt'ákovice (od 1976. dio grada Ostrave) autor pokušava utvrditi razloge izumiranja mikrotpononima. Proces njihove redukcije može se objasniti promjenama u orientaciji stanovništva, promjenama stare strukture mikrotpononima zbog kolektivizacije zemlje te općom urbanizacijom seoskoga prostora. Imena koja izlaze iz uporabe počinju imati povjesnu vrijednost.

Šrámek, Rudolf: Etymon, pojmenovací motiv a význam vlastních jmen [The etymon, naming motif, and meaning of proper names]. *Žezikoslovni zapiski, Merkujev zbornik*, 13, 1–2, Ljubljana, 2007, 459–470.

Toponimija otoka Pašmana [Toponymy of the island of Pašman]. Sveučilište u Zadru, Centar za jadranska onomastička istraživanja, Zadar, 2006, 322 str.

U prvoj se cjelini knjige prikazuje onomastički ambijent otoka Pašmana, tj. opisuju se njegova prirodno-geografska obilježja, govori se o naseljenosti otoka u prapovijesti i antici itd. Drugi je dio knjige posvećen samoj toponomiji – suvremenom stanju, povijesnoj građi te jezičnim karakteristikama toponima. Knjiga je plod suradnje skupine znanstvenika u kojoj su D. Brozović Rončević,

I. Schaub-Gomerčić, J. Faričić, D. Magaš, S. Čače, K. Juran, E. Hilje, A. Jurić, B. Vodanović, N. Vuletić te voditelj cijelog projekta V. Skračić.

Toponimija otoka Ugljana [Toponymy of the island of Ugljan], Sveučilište u Zadru, Centar za jadranska onomastička istraživanja, Zadar, 2007, 392 str.

Knjiga je podijeljena u dvije velike cjeline. U prvoj se prikazuje onomastički ambijent otoka Ugljana, tj. opisuju se njegova geografska obilježja, govori se o naseljenosti otoka u prapovijesti i antici itd. Drugi dio knjige posvećen je samo toponomiji – suvremenom stanju, povjesnoj građi te jezičnim karakteristikama toponima. Knjiga je plod suradnje skupine znanstvenika u kojoj su J. Faričić, D. Magaš, S. Čače, M. Lončar, K. Juran, E. Hilje, S. Sorić, A. Jurić, B. Vodanović, N. Vuletić te voditelj cijelog projekta V. Skračić.

Torkar, Silvo: Toponim *Preserje* in slovansko-romansko prepletanje pripon -jane in -anum [The toponym *Preserje* and Slavic-Romance mixing of the suffixes -jane and -anum]. *Jezikoslovni zapiski, Merkujev zbornik*, 13, 1–2, Ljubljana, 2007, 481–492.

Prvi je dio članka posvećen etimologiji toponima *Preserje*. U drugom se dijelu govori o jezičnoj pripadnosti čitave skupine toponima u Furlaniji i na zapadu Slovenije.

Torkar, Silvo: O neprepoznanih ali napačno prepoznanih slovanskih antroponomih v slovenskih zemljepisnih imenih: *Čadrg, Litija, Trebija, Ljubija, Ljubljana, Biljana* [On the unrecognized or incorrectly recognized Slavic anthroponyms in Slovenian toponyms: *Čadrg, Litija, Trebija, Ljubija, Ljubljana, Biljana*]. *Folia onomastica Croatica*, 16, Zagreb, 2007, 257–273.

Torkar, Silvo: O domnevnom in dejanskem vplivu nemščine na podobo slovenskih zemljepisnih imen [German influence in Slovene place names]. *Wiener Slavistisches Jahrbuch*, 52, Wien, 2006, 171–178.

Autor govori o navodnom i stvarnom utjecaju njemačkoga jezika na oblik slovenskih toponima *Landol, Runtole, Tacen, Gameljne*. Na osnovi triju primjera pokazuje kako je njemački jezik utjecao na oblik slovenskih toponima.

Vidović, Domagoj: Pregled toponimije dalmatinskoga i hercegovačkog Zažablja [An overview of the toponymy of Dalmatian and Herzegovinian Zažablje]. *Folia onomastica Croatica*, 16, Zagreb, 2007, 289–319

Autor u radu na temelju terenskoga istraživanja donosi pregled toponomije dalmatinskoga i hercegovačkog Zažablja, središnjega dijela srednjovjekovne humske župe Žapsko, čiji se teritorij, nakon turskih osvajanja, našao u tri države (Mletačkoj Republici, Osmanskome Carstvu i Dubrovačkoj Republici).

Vuković, Siniša: Fitotoponimi i zoootponimi Selaca [Phytotoponyms and zoootponyms of the municipality of Selce]. *Čakavska rič*, XXXV (2007), 2, Split, 413–425.

Obrađeno je sedamdesetak selačkih fitotponima i zootponima.

Vuković, Siniša: Grafija višečlanih toponima. Problematika pisanja višečlanih toponimskih likova na pravopisnoj, sintaktičkoj i fonetskoj razini [Die Graphie der zusammengesetzten Toponyme. Die Problematik der Schreibung der mehrgliedrigen Toponyme auf der ortographischen, syntaktischen und phonologischen Ebene]. *Croatica et Slavica Iadertina*, 3, Zadar, 2007, 107–118.

U radu se analizira problematika pisanja onih toponima čiji su likovi duži od jedne riječi. Složenost pisanja višeleksemских toponima prikazana je na tri razine.

Weiss, Peter: Iz prvotnih ledinskih imen tvorjena hišna imena v spodnji Zadrečki dolini [Oeconomy formed from choronyms in the Lower Dreta valley]. *Žezikoslovni zapiski, Merkujev zbornik*, 13, 1–2, Ljubljana, 2007, 493–506.

U članku se razmatraju ojkonimi tvoreni od mikrotponima.

OSTALA IMENA / OTHER NAMES

Babić, Stjepan: Etnik i odnosni pridjev od Hrastovice kod Petrinje [Inhabitant name and adjective of *Hrastovica* near Petrinja]. *Žezik*, 5 (2006), 53, Zagreb, 187–188.

Etnik: Hrastovčanin, odnosni pridjev: hrastovački

Bergermayer, Angela: *Glossar der Etyma der eingedeutschten Namen slavischer Herkunft in Niederösterreich*. Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften. Schriften der Balkan-Kommission 44, Wien 2005.

Filipi, Goran: Istroromunski kromonimi [Istro-Romanian chromonyms]. *Žezikoslovni zapiski, Merkujev zbornik*, 13, 1–2, Ljubljana, 2007, 133–145.

Razmatra se imenovanje boja u istroromunskim govorima Istre. Obradeno je 14 kromonima (uz njih i pojmovi koji su na bilo koji način povezani s određenom bojom). Uz istroromunske kromonime koje je autor sam zabilježio, navode se i oblici iz istroromunskih rječnika i glosara.

Giger, Markus; Štěpán, Pavel: Pojmenované entity v počítacové lingvistice a vlastní jména [Named entities in computational linguistics and proper names = Imenovani entiteti u računalnoj lingvistici i vlastita imena]. *Acta onomastica*, XLVIII, Prag, 2007, 44–53.

Imenovani entiteti shvaćeni su kao jedinice teksta koje nisu uključene u rječnike pa zbog toga izazivaju probleme u automatskom procesuiranju. Oni ne uključuju samo vlastita imena nego i brojčane izraze, internetske i e-adrese

itd. Najveći dio članka posvećen je klasifikaciji imenovanih entiteta, koju su predložili računalni lingvisti, a doradili onomastičari.

Jakop, Tjaša: Besedje za bratrancu in sestrično v slovenskih narečjih (po gradivu za SLA) [Vocabulary denoting «cousin» in Slovenian dialects (Using material for the SLA)]. *Jezikoslovni zapiski, Merkujev zbornik*, 13, 1–2, Ljubljana, 2007, 189–194.

U članku se metodom lingvističke geografije predstavljaju riječi kojima se označavaju rodbinski odnosi u slovenskim narječjima. Priložena je karta na kojoj su prema upitniku za Slovenski lingvistički atlas (SLA) označeni različiti odgovori na 626. (bratućed) i 627. pitanje (sestrična).

Jazbec, Helena; Furlan, Metka: Od kod slovenski dendronim jām «brest»? [The origin of the Slovenian dendronym jām ‘elm’]. *Jezikoslovni zapiski, Merkujev zbornik*, 13, 1–2, Ljubljana, 2007, 195–202.

Razmatraju se slovenski dendronimi jām «brest», jān «isto» i lām.

Kovačec, August. O pučkoj etimologiji u „Jadranskim etimologijama“ Vojmira Vinje [Folk etymologies in Vinja’s „Jadranske etimologije“]. *Folia onomastica Croatica*, 16, Zagreb, 2007, 147–157.

Младенова, Дарина Максимова: Балканский тип астрономической системы [The Balkan type of astronomic system]. *Вопросы ономастики*, 1, Jekaterinburg, 2004, 48–54.

Prikazuju se imena Venere, Velikog medvjeda, Plejada, Oriona, Mliječne staze i Jupitera.

Nikolić, Vidan: Iсторијски и ономастички аспекти етнонима Čeh i Bohem у српском и хрватском језику [Historical and onomastic aspects of the ethnonyms Čeh and Bohem in the Serbian and Croatian language]. *Acta onomastica*, XLVIII, Prag, 2007, 114–124.

Szcześniak, Krystyna: Kagor, tajemniczy desygnat zamów i recept lekarskich wschodniej Słowiańszczyzny [Kagor – the mysterious designatum of East Slavic healing spells and folk remedies]. *Jezikoslovni zapiski, Merkujev zbornik*, 13, 1–2, Ljubljana, 2007, 389–395.

U članku se obrađuju tajanstveni nazivi koje su vještice upotrebljavale u tradicionalnim istočnoslavenskim bajanjima.

Šimunić, Božidar: Etnici i imenice s obilježenim značenjem u bibinjskom govoru [Demonyms and nouns with marked meaning]. *Zadarska smotra*, 4–6, Zadar, 2003, 31–41.

Primjeri: Bibinjāc, Tuděšak, Sarajēvāc, Tūrak...

Whalberg, Mats: Systematized name-giving in the area of „other names“ – with special reference to Sweden [Usustavljeni imenovanje unutar „ostalih imena“ – s posebnim osvrtom na Švedsku]. *Acta onomastica*,

XLVII, Prag, 2006, 467–474.

Usustavljeno se imenovanje pojavljuje kad je potrebno stvoriti manji ili veći broj imena za određenu skupinu ulica, četvrti, ljudi itd. U članku se autor bavi usustavljenim imenovanjem unutar zoonimije (imena krava, konja i pasa), imena plovila, vlakova i zrakoplova.

GRANIČNA ONOMASTIČKA PODRUČJA I SRODNE DISCIPLINE / RELATED DISCIPLINES

Bunčić, Maja: Topografija pretpovijesnih nalazišta u Vukovaru i okolici [Topography of prehistoric sites in Vukovar and surroundings]. *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, XL (2007), 1, Zagreb, 35–72.

Vukovar i njegova šira okolica oduvijek su, zahvaljujući svojim geografskim i strateškim značajkama, činili područje pogodno za podizanje naselja i dugo-trajno nastanjivanje. Temeljna ideja autorice u ovom radu bila je da prikupi postojeće dostupne podatke o pretpovijesnim nalazištima u vukovarskom kraju, kako bi se u budućnosti lakše pristupilo intenzivnijim istraživanjima.

Cvetnić, Ratko: Čez pole i vrvje [Through the pole and vrvje]. *Hrvatska revija*, VII (2007), 4, Zagreb, 5–17.

Autor u maniri putopisne proze opisuje put od Zagreba do Pokupskog. Pritom piše o prošlosti i sadašnjosti mnogobrojnih turopoljskih lokaliteta kroz koje prolazi.

Dukić, Zlatko: Povjesno značenje starog Brseča [The historical importance of the ancient Brseč]. *Mošćenički zbornik*, 2, 2, Mošćenice, 2005, 101–105.

Rad je posvećen povijesti Brseča u vremenu izdvajanja iz matičnoga područja Hrvatske.

Fabijanec, Sabine Florence: Od tržnice do luke: Trgovačka svakodnevica kasnoga srednjega vijeka [From market to harbor: commercial everyday life of late Middle Ages]. *Kolo*, XVI (2006), 4, Zagreb, 188–228.

U sklopu predstavljanja trgovačkoga života u istočnojadranskim komunama spominju se toponimi i antroponomi s toga područja.

Filipi, Goran: Istrorumunske etimologije VI.: Fauna 1 (Šumske i poljske životinje) [Istrian-Rumanian etymology VI: Fauna I (Forest and field animals)]. *Čakavska rč*, XXXIV (2006), 1–2, Split, 57–95.

U radu je obrađeno pedesetak naziva za životinje, od čega je 12 istrorumunjskih, nekoliko hibridnih sintagma koje mogu biti i kalkovi prema čakavskome, a ostali su nazivi posuđeni iz čakavskih govora.

Filipi, Goran: Istrorumunske etimologije VII: bačvarska terminologija [Istrian-Rumanian etymology VII: terminology for barrel making]. *Folia onomastica Croatica*, 16, Zagreb, 2007, 73–101.

Furlan, Metka: Baltoslovanska leksikalna inovacija [Baltoslavic lexical innovation]. *Folia onomastica Croatica*, 16, Zagreb, 2007, 115–124.

Grbavac, Branka: Svakodnevni život notara u jednoj kasnosrednjovjekovnoj dalmatinskoj komuni – primjer Zadra [Everyday lives of the scribes in a late Medieval Dalmatian community – Zadar]. *Kolo*, XVI (2006), 4, Zagreb, 161–177.

U donesenoj antroponomastičkoj građi iz 14. stoljeća uz imena stranaca velik je broj potvrđenih idioglotskih i aloglotskih imena Hrvata.

Ivanković, Stjepan: Porijeklo kočerinskog pučanstva. Prilog proučavanju etničke prošlosti stanovništva zapadne Hercegovine [The origin of population of Kočerin. A contribution to the study of ethnic history of Western Herzegovina]. *Hercegovina, godišnjak za kulturno i povijesno naslijede*, 10 (2004), 18, Mostar, 165–178.

Prema autoru Kočerin, naselje u širokobriješkoj općini, naseljeno je stanovništvom s područja omeđenoga rijekama Neretvom i Cetinom uglavnom do kraja 18. stoljeća.

Юдин, Алексей Валерьевич: *Иордан и Дунай в восточнославянском магическом фольклоре* [Toponimi Jordan i Dunaj (Dunav) u magičnim žanrovima folklora istočnih Slavena]. *Вопросы ономастики*, 1, 2004, Jekaterinburg, 55–74.

Članak prikazuje povijest istraživanja toponima *Jordan* i *Dunav* u folkloru istočnoslavenskih naroda i donosi paralele iz drugih slavenskih jezika.

Karbić, Damir: Mogućnost proučavanja svakodnevice u seoskim naseljima srednjovjekovnoga šibenskog zaleđa [Potentiality of study of everyday life in Medieval villages of the hinterland of Šibenik]. *Kolo*, XVI (2006), 4, Zagreb, 149–160.

Prema arhivskoj građi, uz ostalo, donose se antroponomastički te toponomastički podatci iz 15. stoljeća.

Karbić, Damir, Katušić, Maja, Pisačić, Ana: Srednjovjekovni registri Zadarskog i Splitskog kaptola (Registra Medievalia Capitulorum Iadre et Spalati) [Medieval registers of capituls from Zadar and Split]. *Fontes: izvori za hrvatsku povijest XIII*, Zagreb, 2007, 15–268.

Autori su transkribirali i objavili sačuvane registre splitskoga i zadarskoga kaptola, čije je područje djelovanja bio širi prostor tadašnje splitske nadbiskupije (Klis, Omiš, Smina, Poljica, Cetina, Imotski...) te grad Zadar s okolicom u 14. i 15. stoljeću. Ti prvorazredni arhivski izvori za ranonovovjekovnu povijest

srednje Dalmacije daju nam podatke o društvenoj, gospodarskoj i kulturnoj povijesti te mnogobrojne toponime.

Karbić, Marija: Svakodnevica u gradskim naseljima srednjovjekovne Slavonije [Everyday life in urban settlements of Medieval Slavonia]. *Kolo*, XVI (2006), 4, Zagreb, 178–187.

Uz imena građana navodi se i nekoliko lokaliteta u srednjovjekovnom Zagrebu.

Lapajne, Damjan: Srednjovjekovni lokaliteti [Medieval sites]. *Hrvatska revija*, VI (2006), 3, Zagreb, 82–89.

Riječ je o srednjovjekovnim lokalitetima na području Žumberka, o kojima autor piše koristeći se arheološkim ostacima i narodnim predajama o starome gradu Tušćaku, Branić kuli na Žumberku, starom gradu Žumberku te crkvi svetog Ilije na Svetoj Geri.

Lisac, Josip: Hrvatska dijalektologija od 1945. do 2005. godine [Croatian dialectology from 1945 to 2005]. *Croatica et Slavica Iadertina*, 2, Zadar, 2007, 105–114.

Hrvatski dijalektolozi proučavali su od 1945. do 2005. sva tri hrvatska narječja, u stanovitoj mjeri i torlačko, kojim Hrvati govore u neznatnoj mjeri. Najprije je pristup bio tradicionalan, poslije je prevladala strukturalistička metoda. Znatni su rezultati sinteze B. Finke i M. Moguša (čakavsko narječe) te M. Lončarića (kajkavsko narječe); sintetski prikaz hrvatska štokavština dobila je tek na početku 21. stoljeća (J. Lisac). Objavljeno je mnogo dijalekatnih rječnika svih triju narječja, poglavito čakavskoga. Ciljevi su obraditi neobrađene terene i registrirati promjene nastale u novije doba u novim uvjetima. Dijalektološki rad odvija se u organizaciji Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, kao i unutar sveučilišta, fakulteta i instituta. Nacionalni je projekt izrada Hrvatskoga jezičnog atlasa. Bit će nastavljena suradnja u međunarodnim projektima. Svakako su u posljednjih šest desetljeća ostvareni nesumnjivi rezultati, s time da kritički stav prema njima najavljuje osmišljavanje budućega rada.

Marinković, Ana: Teritorijalno širenje Dubrovačke komune / republike i crkve i njezinih svetaca zaštitnika [Territorial expansion of the Ragusan Commune/Republic and churches of its Patron Saints]. *Analji Zavoda za povijesne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Dubrovniku*, XLV, Dubrovnik, 2007, 219–234.

Autorica topografskim i hagiografskim pristupom analizira crkve sv. Vlaha i ranijih dubrovačkih svetaca zaštitnika (poput sv. Pankracija) na području dubrovačke komune. Pri tome se koristi dokumentima o razgraničenjima te zemljишnim podjelama prema odlukama Vijeća vezanima uz stjecanje novih teritorija. Geografski raspored crkava tih titulara upućuje na dva obrasca topografskog aspekta upotrebe kultova zaštitnika u dubrovačkoj vanjskoj i unutarnjoj politici tijekom preobrazbe iz komune u republiku. U ranijem razdoblju crkve se podižu na graničnim točkama teritorija, dok se nakon

teritorijalnih proširenja u 14. i 15. stoljeću gradnja crkava usredotočuje na središta novoustrojene vlasti.

Matasović, Ranko: Notulae etymologicae [Etymological notes]. *Folia onomastica Croatica*, 16, Zagreb, 2007, 159–164.

Mišetić, Roko: Neka sociodemografska obilježja stanovništva obalnih naselja [Some sociodemographic characteristics of inhabitants living on the Croatian coast]. *Društvena istraživanja*, 15/1–2, Zagreb, 2006, 81–81, 97–114.

U radu se analiziraju neke sociodemografske značajke stanovništva hrvatskoga priobalja: broj stanovnika, dobni sastav stanovništva te razina završene škole kao osnovnih pokazatelja demografskoga i općega razvojnog potencijala priobalnih naselja. Naselja obuhvaćena analizom jesu sva koja u svom teritorijalnom obuhvatu sadržavaju obalu crtu, a grupirana su po tri kriterija: geografskom položaju, odnosno kopno – otok i funkcionalnom značaju.

Pavleš, Ranko: Četiri posjeda u srednjovjekovnome Kalničkom kotaru uz potok Koprivnicu [Four real properties in Mediaeval Kalnik district along Koprivnica Brook]. *CRIS – časopis Povijesnog društva Križevci*, VIII, Križevci, 2007, 5–13.

O poziciji lokaliteta castellum Tariona, prema Plinijevu opisu obale između Scadrone i Salone. Castellum Tariona nalazio se na obali staroga teritorija delmatskih Tariota, na zapadnoj strani Hilejskoga poluotoka. Njegove ostatke možemo tražiti u ruševinama gradina Stari Šibenik i Mendulina, koje se nalaze sjeverno iznad grebaštičke doline.

Pavleš, Ranko: Srednjovjekovni posjedi u Poljani, Đuđiću i Termi kraj Križevaca [Medieval properties in Poljana, Đurđić and Trema near Križevci territory]. *CRIS – časopis Povijesnog društva Križevci*, IX, Križevci, 2007, 26–35.

Posjedi spomenuti u naslovu članka nalazili su se južno i jugoistočno od Križevaca između potoka Glogovnice i njegina lijevoga pritoka Tremovačkoga potoka. U XVI. stoljeću čitavo ovo područje suočeno je s pustošenjima, depopulacijom i naseljavanjem novih grupa iz udaljenih krajeva. Time su uništena imena srednjovjekovnih naselja i posjeda. Problemima ovdašnje topografije autor je pokušao pristupiti multidisciplinarno, unatoč činjenici da su arheološki podatci vrlo oskudni te da su povjesnotoponomastička istraživanja ovog prostora iznimno rijetka.

Pederin, Ivan: Vojni i vojno-pomorski, gospodarski, kulturni i crkveni sustav francuske vlasti u Dalmaciji i Ilirskim pokrajinama [Military and marine, economical, cultural and ecclesiastical system of French administration in Dalmatia and Illyrical Provinces]. *Kolo*, XVI (2006), 3, Zagreb, 5–35.

Autor donosi imena i prezimena Hrvata te imena zemljopisnih objekata bitnih u vojnim aktivnostima toga vremena.

Puljić, Ivica, Škegro, Ante: Sarsenterska biskupija [Bishopric of Sarsenter]. *Povijesni prilozi*, XXX, Zagreb, 2006, 7–50.

Oslanjajući se na povjesna i geografska vrela te arheološka istraživanja, autor pokušava locirati mjesta i područja podredena Sarsenterskoj biskupiji koja je utemeljena na Drugome crkvenom saboru 533. godine.

Radman, Dražana: Dok teče Lašva, teku dani [As the river Lašva flows, the days flow with it]. *Hrvatska obzorja*, XIII (2005), 1–4, Zagreb, 7–25.

U uvodnom se dijelu autorica bavi povijesnim pregledom te spominje srednjovjekovne toponime i česta prezimena lašvanskoga kraja. Na kraju rada osvrće se na folklor te navodi nekoliko lirskeh pjesama iz Lašvanske doline prije dolaska Osmanlija.

Ravančić, Gordan: Krčme i krčmari srednjovjekovnog Dubrovnika [Bars and barkeepers of Medieval Dubrovnik]. *Kolo*, XVI (2006), 4, Zagreb, 229–252.

Slukan Altić, Mirela: Razvoj Brdovca i njegove uže okolice u 18. i 19. stoljeću. [Development of Brdovec and its surroundings in the 18th and 19th century]. *Gazophylacium*, XII (2007), 3–4, Zagreb, 9–22.

Autorica se bavi područjem Brdovca i okolice, toponimima i lokalitetima u povijesnom kontekstu.

Sivrić, Marijan: Dodjela dubrovačkog građanstva osobama iz Huma i Bosne do 1410. godine [Assignment of Dubrovnik citizenship to the persons from Hum and Bosnia until the year 1410]. *Hercegovina*, 10 (2004), 18, Mostar, 7–33.

U radu se donose imena i prezimena osoba primljenih u dubrovačko građanstvo, godina njihova primanja te njihovo uže zavičajno podrijetlo, njihova zanimanja i socijalno podrijetlo.

Smoljan, Vlado: Pogled na ulogu i značenje gospodarstva pri nastanku Mostara [A glance on the role and meaning of economy in formation of Mostar]. *Hercegovina*, 10 (2004), 18, Mostar, 115–147.

Uz ostalo, u radu je riječ o postanku Mostara iz dvaju utvrđenih gradova na obalama Neretve. Donose se različita imena koja su ti gradovi imali tijekom povijesti.

Sokol, Vladimir: *Hrvatska srednjovjekovna arheološka baština od Žadranu do Save* [The Medieval archaeological heritage of Croatia]. Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb, 2006, 334 str.

Knjiga je rezultat autorova dugogodišnjega proučavanja proizvoda umjetnoga obrta 8. – 12. stoljeća. Podijeljena je u dva dijela. Prvi je dio *Sistematizacija, periodizacija i kronologija materijalne kulture – naušnica, grobne arhitekture i nekropola* i sadržava rasprave i radove koji tu tematiku sagledavaju te daju cjelovite sinteze. Drugi je dio *Sistematizacija osnovnih naušnica s posebnim*

osvrtom na područje rasprostiranja u kojem su obrađeni pojedini artefakti *artes minores* s osvrtom na rezultate pojedinih autora.

Šunjić, Maja: Stanovništvo Rogotina na kraju 18. i u prvoj polovici 19. stoljeća na temelju matičnih knjiga i stanja duša [The population of Rogotin in the late eighteenth and early nineteenth centuries]. *Analı Zavoda za povijesne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Dubrovniku*, XLV, Dubrovnik, 2007, 347–389.

U radu se analizira stanovništvo Rogotina pokraj Ploča na temelju matičnih knjiga s kraja 18. i prve polovice 19. stoljeća. Uz antroponimijsku analizu prikazuju se i osnovna obilježja vitalnih dogadaja (natalitet, nupcijalitet, mortalitet), a zasebno se analizira stanje duša za svaku dostupnu godinu. Pri tome se nastoji odgovoriti koliko se Rogotin uklapa u sliku Dalmacije. U zaključnoj se ocjeni ističe povezanost s regionalnim kretanjima, ali i neki pokazatelji koji se mogu smatrati lokalnim specifičnostima.

Tomelić Ćurlin, Marija: Nazivi za vinogradarstvo u središnjem dijelu poluotoka Pelješca [Wine-related terms of the central part of the Pelješac peninsula]. *Analı Zavoda za povijesne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Dubrovniku*, XLVI, Dubrovnik, 2008.

U radu se donosi bogata jezična građa koja tumači nazive za vinogradarstvo korištene u Župi na poluotoku Pelješcu. Nazivi obuhvaćaju lekseme koji su vezani za izradu, čuvanje i preradu vina. Istraživanje je provedeno u trima mjesnim govorima: kunovskom, pijavskom i potomskom.

Vajs Vinja, Nada: Stariji romanizmi u *Vocabolario di tre nobilissimi linguaggi italiano, illirico e latino* Ivana Tanzlinghera Zanottija iz 1699. godine [Romance loan-words in the dictionary *Vocabolario di tre nobilissimi linguaggi italiano, illirico e latino* di Ivan Tanzlingher Zanotti (1699)]. *Folia onomastica Croatica*, 16, Zagreb, 2007, 275–288.

Vidović, Mirko: Skudra, Pannonia, Illyricum i Bosna [Skudra, Pannonia, Illyricum and Bosna]. *Zadarska smotra*, 1–4, Zadar 2004, 87–103.

Autor u jugoistočnoj Europi nalazi toponomastičke tragove koji po njemu svjedoče o pripadnosti toga područja carstvu Darija Velikog: Skadar, Skordis (Šar planina), Skordistai (Šokci), Bana stan (Bosna).

Vuletić, Nikola: Hrvatski leksički u romanskim i latinskim zadarskim dokumentima XIV. st. [Croatian language in Roman and Latin documents from 14th century Zadar. Baltoslavic lexical innovation]. *Folia onomastica Croatica*, 16, Zagreb, 2007, 321–330.

Zaninović, Marin: Zemljopisno-povijesni položaj luka Parentija i Nezakcija [Geographical and historical positions of the ports of Parentium and Nesactium]. *Histria Archeologica*, XXXVI, Zagreb, 2007, 115–136.

Autor piše o geostrateškom položaju i staroj povijesti Nezakcija – Vizača na istočnoj te Parentija na zapadnoj strani istarskoga poluotoka.

Zavaroni, Adolfo: Ipotesi etimologiche su venetico *atraes*, *vinetikaris*, *ekvopetaris*, *vesoš*, *vesket-* [Etimološke pretpostavke o venetskome *atraes*, *vinetikaris*, *ekvopetaris*, *vesoš*, *vesket-*]. *Folia onomastica Croatica*, 16, Zagreb, 2007, 331–342.

B. Brgles, D. Brozović Rončević, A. Čilaš Šimpraga, I. Virč